

OMBUDSMAN AKADEMİK DERGİSİ'NDE YAYIMLANAN MAKALELERİN İNCELENMESİ

An Examination of the Articles Published in the Academic Journal of the Ombudsman

Mustafa YILMAZ*

Geliş Tarihi: 29.03.2022 | Yayına Kabul Tarihi: 05.06.2022

Öz

Bu araştırmanın amacı Ombudsman Akademik Dergisi'nde yayımlanan makalelerin incelenmesidir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak doküman analizi kullanılmış ve 119 makale değerlendirilmiştir. Makaleler yıllara, yazarların akademik unvanlarına, makaledeki yazarların sayısına, araştırmacıların üniversitelerine, kullanılan araştırma yöntemlerine, atıf alma sayılarına, anahtar kelimelerin sayısına ve temalarına göre analiz edilmiştir. Yayımlanan makale sayısında derginin ilk yıllarına oranla artışlar yaşandığı görülmüştür. Makalelere 53 farklı üniversitedeki araştırmacılar yazarlık yapmıştır. Makalelerin %84,87 gibi büyük bir çoğunluğu derleme makalesi şeklinde yazılmıştır. Toplamda 73 makalenin farklı sayılarda atıf aldığı tespit edilmiştir. Dergide yayımlanan makalelerin konusu yalnızca "Ombudsmanlık" konusunu değil farklı konuları da kapsamaktadır. Bu çalışma Ombudsman Akademik Dergisi'nde gelecek yıllarda makale yayımlamak isteyen araştırmacılara yol göstermeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Doküman Analizi, Ombudsman, Kamu Denetçiliği Kurumu.

Abstract

The purpose of this research is to examine the articles published in the Academic Journal of the Ombudsman. In the research, document analysis was used as a data collection technique and 119 articles were evaluated. The articles were analyzed according to the years, academic titles of the authors, the number of authors in the article, the universities of the researchers, the research methods used, the number of citations received, the number of keywords and their themes. It has been observed that the number of published articles has increased compared to the first years of the journal. The articles were authored by researchers from 53 different universities. A large majority of the articles, such as 84.87%, are written in the form of compilation articles. In total, 73 articles were found to have received citations in different numbers. The topic of the articles published in the journal covers not only the topic of "Ombudsmanship", but also different topics. This study aims to guide researchers who want to publish articles in the Ombudsman Academic Journal in the coming years.

Keywords: Document Analysis, Ombudsman, The Ombudsman Institution.

* Doktora Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi A.B.D., Antalya, Türkiye, mstfaylmz.0793@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3235-057X

GİRİŞ

Kamu örgütlerinin denetimleri iç denetim ve dış denetim olmak üzere iki farklı denetim mekanizması ile denetlenmektedir. Dış denetim denilince akla en başta gelen denetim organı yargıdır. Yargının yanında yine farklı dış denetim mekanizmalarının olduğu görülmektedir. Ombudsmanlık kurumu yargı dışındaki dış denetim mekanizmalarına örnek olarak gösterilebilir (Sezen, 2001: 71-72). Ombudsmanlık kurumu kişileri devletin diğer kurumlarından koruyan bir kurum görevi üstlenmektedir (Odyakmaz, 2013: 4).

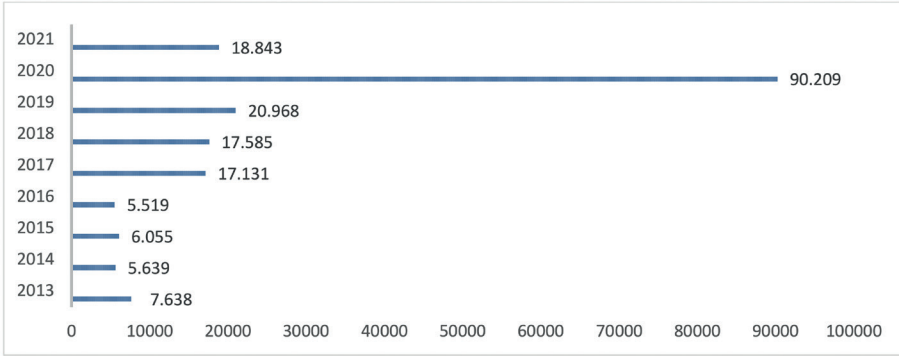
Ombudsmanlık kurumunun, hiyerarşik ve vesayet denetimi dışında tutularak bağımsız olması amaçlanmaktadır. Ombudsmanın kendisine gelen şikâyetleri hukuku temel alarak tarafsız bir şekilde değerlendirmesi beklenmektedir (Şengül, 2007: 128). Ombudsmanın görev ve yetkileri ülkeden ülkeye farklılıklar gösterse de genel anlamda kamu kurumları ile bireyler arasındaki etkileşim sonucunda ortaya çıkan sorunlarla ilgili şikâyetlere çözüm arama ve arabuluculuk yapma görevi üstlenmektedir (Gökçe, 2012: 207). Ombudsmanlık kurumu günümüzde yönetim karşısında vatandaşın haklarını korumanın yanında özellikle yönetim ile vatandaş arasındaki ilişkileri geliştirerek vatandaşın kamu yönetimine olan güvenini sağlayarak bu güveni sürdürme çabası içerisinde bulunmaktadır. Bu durum vatandaş odaklı bir yönetim tarzının sonucudur (Köseoğlu, 2010: 36).

Ombudsmanlık kurumunun nasıl ortaya çıktığına dair tarihsel sürece bakıldığında; 1709 yılında Ruslar tarafından yenilgiye uğratan İsveç Kralı XII. Charles'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması ve bunun sonucunda İsveç'te yaşanan olayları kontrol etmek amacıyla ombudsmanlık kurumunu oluşturmasıyla gerçekleştiği görülmektedir. Modern anlamda ombudsmanlık kurumunun yine İsveç'in 1809 yılında bu kuruma anayasalarında yer vermesiyle ortaya çıktığı literatürde genel kabul görmektedir (Pickl, 1986: 39; Ertekin, 2004: 63; Kestane, 2006: 132; Şahin, 2010: 133; Akman ve Chiftchi, 2018: 184). 1950'ye kadar sadece İsveç ve Finlandiya'da görülen bu kurum bu tarihten itibaren çok sayıda ülkede kurulmaya başlanmıştır (Eryılmaz, 2002: 195). 1950 yılından sonra ombudsmanlık kurulan ülkeler sırasıyla 1952 yılında Norveç, 1955'te Danimarka, 1962'de Yeni Zelanda, 1967'de İngiltere, 1970'te Kanada, 1973'te Fransa, 1976'da Portekiz, 1976'da Avusturya, 1981'de Hollanda ve İspanya, 1988'de Polonya, 1988'de Yu-

nanistan olmuştur. Yine burada sayılmayan birçok ülkede bu kurumun oluşturulduğu görülmektedir (Erdengi, 2009: 17).

Türkiye’de ise 2010 yılında Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda yapılan değişiklik ile Kamu Denetçiliği Kurumuna yer verilmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumunun anayasal temeli oluşturulduktan sonra 2012 yılında kabul edilerek yürürlüğe giren 6328 sayılı “Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu” ile kurumun kuruluş aşaması tamamlanmıştır (Usta, 2014: 62). Kurum 2013 yılı itibarıyla şikâyetleri kabul etmeye başlamış ve o yıldan itibaren her yıl düzenli olarak yıllık raporlar yayımlamaktadır. Son yayımlanan 2021 Yıllık Raporu’nda şikâyet başvurularının yıllara göre dağılımı Grafik 1’de gösterilmiştir.

Grafik 1. Yıllar İtibarıyla Kamu Denetçiliği Kurumuna Şikâyet Başvuru Sayıları



Kaynak: (Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yıllık Raporu, 2022: 56).

Grafik 1’de görüldüğü üzere Kamu Denetçiliği Kurumuna 2013 yılı itibarıyla şikâyet başvuruları yapılmaya başlanmıştır. 2017 yılıyla birlikte şikâyet başvurularında niceliksel anlamda bir yükseliş olduğu görülmektedir. Bu niceliksel artış 2020 itibarıyla zirveye ulaşmış ve 2021 yılıyla birlikte şikâyet başvurularında sert bir düşüş yaşanmıştır. 2020 yılında şikâyet başvurularındaki yüksek artışın nedeni COVID-19 salgını ile birlikte bazı gelişmelerin yaşanması olmuştur. Bu dönemde kurumun daha önceden incelemeye almadığı bankacılıkla ilgili şikâyetleri incelemeye başlaması ve salgından dolayı kamu hizmetlerinin sunumunda bazı sorunların yaşanması kuruma olan şikâyet başvurularındaki sayıyı artıran nedenler olmuştur (Yıldırım, 2021: 175).

Kamu Denetçiliği Kurumu kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmekle birlikte 2014 yılından itibaren yılda iki kez yayımlanan “Ombudsman Akademik” isimli hakemli bir dergiyi de yayımlamaktadır. DergiPark üzerinden makale gönderimini kabul eden dergide makaleler ilk önce editörler kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Editörler kurulu tarafından uygun bulunan makaleler konuyla ilgili iki hakeme değerlendirmede bulunmaları için gönderilmektedir. İhtiyaç duyulması durumunda makaleler üçüncü bir hakeme de gönderilebilmektedir. Dergide kör hakemlik sistemi uygulanmakta olup hakem değerlendirmeleri sonucunda makalelerin yayımlanmasına, düzeltilmesine ya da reddedilmesine karar verilmektedir. Hakem süreci olumlu sonuçlanan makaleler sonrasında editörler kurulunun belirlemiş olduğu sıralamaya göre yayımlanmaktadır (Ombudsman Akademik, 2022). Bu makalenin amacı da Ombudsman Akademik Dergisi’ndeki makaleleri farklı açılardan değerlendirmektir. Bu amaçla aşağıdaki sekiz soruya cevap aranmıştır:

1. Ombudsman Akademik dergisinde yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Ombudsman Akademik dergisinde yayımlanan makalelerin yazarlarının akademik unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
3. Ombudsman Akademik dergisinde yayımlanan makalelerdeki yazarların sayısının makale başına dağılımı ne şekildedir?
4. Makale yazarı araştırmacıların üniversitelerine göre dağılımı nasıldır?
5. Makalelerde kullanılan araştırma yöntemlerinin türlerine göre dağılımı nasıldır?
6. Makalelerde kullanılan anahtar kelimelerin sayısına göre dağılımı ne şekildedir?
7. Yayımlanan makaleler içerisinde atıf alan makaleler hangileridir?
8. Makalelerin temalarına göre sınıflandırılması nasıldır?

1. YÖNTEM

Bu araştırmada, Ombudsman Akademik Dergisi'nde 2014-2021 yıllarında yayımlanan 16 sayı içerisinde yer alan toplamda 119 makale doküman analiziyle farklı ölçütler bakımından incelenmiştir. Doküman analizi, araştırılmak istenen konularla ilgili yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Aynı zamanda film, video ya da fotoğraflar da nitel araştırmalarda kullanılan doküman türlerinden- dir (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 189-190).

1.1. Veri Toplama ve Analizi

Yapılan araştırmada Ombudsman Akademik Dergisi'nde 2014-2021 yıllarında yayımlanan toplamda 119 makale çalışmaya dâhil edilerek incelenmiştir. Veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman analizi tek başına araştırma yöntemi olarak kullanılabilirdi gibi farklı nitel yöntemlerin kullanıldığı çalışmalarda ek bilgi kaynağı olarak da kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 1999: 140). Ayrıca Sak vd. (2021) yapmış oldukları çalışmada bu konuya değinerek doküman analizinin hem yöntem hem de veri toplama tekniğı olarak kullanılabilirdiğini ayrıntılarıyla ifade etmişlerdir. Araştırma verileri Ombudsman Akademik Dergisi'nin internet sitesinden¹ Şubat 2022'de elde edilmiştir. Makalelerin yıllara göre dağılımı, yazarların akademik unvanları ve yazarların sayısı, araştırmacıların üniversiteleri, makalelerde kullanılan araştırma yöntemleri, makalelerde kullanılan anahtar kelimeler, atıf alan makalelerin kaç atıf aldığı ve makalelerin temaları toplanan verileri oluşturmaktadır. Bu veriler MS Office Excel programına kaydedilerek tasnif edilmiştir. Ayrıca toplanan verilerin sayısal hesaplamaları yine MS Office Excel programı yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Makalelerde kullanılan araştırma yöntemleri, makalelerin ilgili bölümleri tek tek incelenerek tespit edilmiş ve araştırma yöntemlerine ilişkin başlık altındaki veri tablosuna not edilmiştir. Ayrıca makalelerde kullanılan araştırma yönteminin yazmadığı çalışmalarda ise çalışmanın geneline bakılarak hangi yöntem ile yazıldığı belirlenmiştir. Genel olarak literatür taramasına dayanan makalelerde, kullanılan araştırma yönteminin metin içerisinde belirtilmediğı görülmüştür. İncelenen makalelerin aldıkları atıf sayıları belirlenirken Google Akademik'te yer alan atıf sayıları dikkate alınmıştır. Ayrıca makalelerin aldıkları atıflar Sobiad Atıf Dizini'nde çapraz bir kontrole tabii tutulmuş bu durumda eksik atıflar varsa

¹ <https://dergipark.org.tr/pub/ombudsmanakademik>

onlar birlikte değerlendirilerek genel bir sonuca varılmıştır. Makalelerin temalarına göre sınıflandırması yapılırken makaleler tek tek incenerek temaları belirlenmiş ve diğer makalelerdeki temalarla karşılaştırma yapıldıktan sonra benzer temalardaki çalışmalar tek başlık altında toplanarak sınıflandırılması yapılmıştır. Son olarak farklı açılardan incelenen makaleler sıklık (f) ve yüzde (%) kullanılarak tablolaştırılmış ve betimsel bir analiz yapılmıştır.

2. BULGULAR

Ombudsman Akademik Dergisi'nde yayımlanan makalelerin farklı açılardan incelendiği bu çalışmaya ilişkin bulgular bu bölümde şekil ve tablolar yardımıyla sunulmuştur.

Tablo 1. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Makale Sayısı (f)	Yüzde (%)
2014	5	4,20
2015	12	10,08
2016	11	9,24
2017	14	11,76
2018	27	22,69
2019	16	13,45
2020	18	15,13
2021	16	13,45
Toplam	119	100,00

Tablo 1'de Ombudsman Akademik Dergisi'nde yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı görülmektedir. Dergide sekiz yıllık süreç içerisinde toplamda 119 makale yayımlanmıştır. İlk makalenin yayımlandığı yıl olan 2014 yılı en az makalenin yayımlandığı yıl olmuştur. Bu duruma 2014 yılında sadece bir sayının yayımlanmış olmasının neden olduğu söylenebilir. En fazla makalenin yayımlandığı yıl ise 27 makale ile 2018 yılı olmuştur. Yılda iki kez yayımlanan derginin 2018 yılında iki sayıya ek olarak özel sayı yayımlanmış olması en fazla makalenin 2018 yılında yayımlanmasına neden olmuştur. Genel anlamda bakıldığında Ombudsman Akademik Dergisi'nin henüz yeni bir dergi olduğu ve diğer yıllarla karşılaştırıldığında son dört yıllık süre zarfında diğer yıllara oranla daha fazla makalenin yayımlanmış olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Makale Yazarlarının Akademik Unvanları

Ünvan	Sayı (f)	Yüzde (%)
Prof. Dr.	30	23,08
Doç. Dr.	20	15,38
Dr./Dr. Öğretim Üyesi	50	38,46
Öğretim Görevlisi	8	6,15
Araştırma Görevlisi	16	12,31
Lisansüstü Öğrenci	6	4,62
Toplam	130	100,00

Makale yazarlarının akademik unvanlarına göre dağılımı Tablo 2’de görülmektedir. Makale yazarlığı yapan araştırmacılara akademik unvan olarak bakıldığında en fazla Dr. ya da Dr. Öğretim Üyesi unvanına sahip araştırmacıların makalelerde yazarlık yaptığı görülmektedir. Bu unvandan sonra ise en çok Prof. Dr. unvanına sahip araştırmacılar makalelerde yazarlık yapmıştır. Dergide en az makale yazarlığı yapanlar ise lisansüstü öğrenciler olmuştur. Ayrıca tabloda gösterilmeyen fakat yayımlanan makalelerde yazarlık yapan araştırmacılardan akademik bir unvana sahip olmayıp fakat farklı kurumlarda uzman vb. meslek gruplarında çalışan araştırmacıların olduğu da görülmüştür.

Tablo 3. Makale Yazarlarının Sayısına Göre Dağılımı

Yazar Sayısı	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tek Yazarlı	72	60,50
Çift Yazarlı	40	33,61
Üç Yazarlı	7	5,88
Toplam	119	100,00

Makalelerin yazar sayılarına göre dağılımına Tablo 3’te bakıldığında makalelerin en çok tek yazarlı olduğu (72 makale) görülmektedir. Ombudsman Akademik Dergisi’nde yayımlanan makalelerin en fazla üç yazarlı olarak hazırlandığı görülmüştür. Bu şekilde üç yazarlı yayımlanan toplamda 7 makale olmakla birlikte, bu gruptaki makaleler sayıca diğerlerine göre daha azdır.

Tablo 4. Araştırmacıların Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Araştırmacı Sayısı (f)	Yüzde (%)
Sakarya	8	6,11
Anadolu	6	4,58
İnönü	6	4,58
Muğla Sıtkı Koçman	6	4,58
Ankara Sosyal Bilimler	5	3,82
Gazi	5	3,82
Hacettepe	5	3,82
İstanbul	5	3,82
İstanbul Medeniyet	5	3,82
Karadeniz Teknik	5	3,82
Kocaeli	5	3,82
Hatay Mustafa Kemal	4	3,05
İstanbul Medipol	4	3,05
Necmettin Erbakan	4	3,05
Afyon Kocatepe	3	2,29
Ankara	3	2,29
Burdur Mehmet Akif Ersoy	3	2,29
Erzincan Binali Yıldırım	3	2,29
Trakya	3	2,29
Altınbaş	2	1,53
Bayburt	2	1,53
Erciyes	2	1,53
İstanbul Sabahattin Zaim	2	1,53
Kafkas	2	1,53
Kırşehir Ahi Evran	2	1,53
Munzur	2	1,53
Selçuk	2	1,53
Yalova	2	1,53
Adıyaman	1	0,76

Üniversite	Araştırmacı Sayısı (f)	Yüzde (%)
Aksaray	1	0,76
Ankara Medipol	1	0,76
Ankara Yıldırım Beyazıt	1	0,76
Artvin Çoruh	1	0,76
Gaziantep	1	0,76
Giresun	1	0,76
Gümüşhane	1	0,76
Hasan Kalyoncu	1	0,76
İhsan Doğramacı Bilkent	1	0,76
İstanbul Bilgi	1	0,76
İzmir	1	0,76
Karabük	1	0,76
Karamanoğlu Mehmetbey	1	0,76
Kırıkkale	1	0,76
Konya Karatay	1	0,76
Muş Alparslan	1	0,76
Namık Kemal	1	0,76
Niğde Ömer Halisdemir	1	0,76
Polis Akademisi	1	0,76
Süleyman Demirel	1	0,76
Tokat Gaziosmanpaşa	1	0,76
Türk Alman	1	0,76
Yeditepe	1	0,76
Zonguldak Bülent Ecevit	1	0,76
Toplam	131	100,00

Araştırmacıların üniversitelere göre dağılımı Tablo 4'te görülmektedir. Dergide yayımlanan makaleler toplamda 53 farklı üniversitede bulunan araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Makalelere yazarlık yapan en fazla araştırmacı (8, %6,11) Sakarya Üniversitesine mensup araştırmacılar olmuştur. Sakarya Üniversitesini Anadolu (6, %4,58), İnönü (6, %4,58) ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (6, %4,58) izlemektedir.

(7) ise en fazla kullanılan diğer anahtar kelimeler olmuştur. Makalelerde yalnızca bir defa kullanılan anahtar kelimeler ise Ek 1’de görülmektedir².

Tablo 6. On ve Üzeri Atıf Alan Makalelerin Dağılımı

Makale Künyesi	Atıf Sayısı (f)	Yüzde (%)
Atay, E.E. (2014). Hukuk Devleti İlkesi Işığında İdarenin Denetimi ve Kamu Denetçiliği Kurumu	39	18,14
Coşkun, B. ve Günaydın, H. (2015). Ombudsmanlığın Kökeni Meselesi Bağlamında Türk-İslâm Devlet Geleneğinde Şikâyet Hakkının Kurumsal Tekâmülü	27	12,56
Gölcü, A. ve Çuhadar, M. (2017). Batı Toplumlarında İslamofobi’nin Üretilmesinde Medyanın Rolü	24	11,16
Karakul, S. (2015). Hukuki ve İdari Denetim Ölçütü Olarak İyi Yönetim İlkeleri	22	10,23
Doğan, K.C. (2015). Yönetimin Bir Fonksiyonu Olarak Denetim ve Kamu Yönetimindeki Yeri	16	7,44
Bayraklı, E. ve Yerlikaya, T. (2017). Müslüman Topumlarda İslamofobi: Türkiye Örneği	16	7,44
Aktaş, M. (2017). AB Ülkelerinde İslamofobi ve Terörizm	14	6,51
Kutlu, Ö., Örselli, E. ve Kahraman, S. (2018). Türkiye’de Yerel Ombudsmanlığın Uygulanabilirliği: İtalya Yerel Ombudsmanlığı Üzerinden Bir Analiz	13	6,05
Aslantürk, O. ve Tunç, Y.E. (2018). Türkiye’de Yabancıların Çalışma İzinleri: Suriyeliler Örneği	12	5,58
Kaygın, E., Kerse, G. ve Yılmaz, T. (2017). Kamu Çalışanlarında Örgütsel Bağlılık ve Presenteeism Arasındaki İlişki: Kars İl Örneği	11	5,12
Ateş, H. ve Buyruk, G.C. (2018). Bir İyi Yönetişim İlkesi Olarak Katılımcılık ve Türk Kamu Yönetiminde Katılımcılığın Konumu	11	5,12
Koç, O. (2015). Yeni Örgütlerin Ortaya Çıkışı: Türk Kamu Denetçiliği Kurumu Örneği	10	4,65
Toplam	215	100,00

Tablo 6’da on ve üzeri atıf alan makaleler (12 makale) ve aldıkları atıf sayıları görülmektedir. Farklı sayılarda atıf olan toplam makale sayısı ise 2022 Mart ayı itibarıyla 73 makale olmuştur. En çok atıf alan makale 39 atıfı Atay’ın (2014) yazarlığını yaptığı “Hukuk Devleti İlkesi Işığında İdarenin Denetimi ve Kamu Denetçiliği Kurumu” adlı makale olmuştur. Bu makaleden sonra en fazla atıf alan makale ise 27 atıf ile Coşkun ve Günaydın’ın (2015) yazarlıklarını yaptıkları “Ombudsmanlığın Kökeni Meselesi Bağlamında Türk-İslâm Devlet Geleneğin-

² shorturl.at/hzPT2

de Şikâyet Hakkının Kurumsal Tekâmülü” adlı makale olmuştur. Ayrıca yalnızca 1 atıf alan makalelerin sayısı ise 18’dir. Bu sayı diğer atıf sayıları içerisinde en yüksek orana sahip atıf sayısıdır. Ondandan daha az atıf alan makaleler Ek 2’de görülmektedir³.

Tablo 7. Makalelerin Temalarına Göre Sınıflandırılması

Tema	Sayı (f)	Yüzde (%)
İyi Yönetim	6	13,04
Yönetişim/ İyi Yönetişim	6	13,04
Kültürel İrkçılık/İslamofobi	5	10,87
Kampüs/Öğrenci Ombudsmanlığı	3	6,52
Kamu Denetçiliği Kurumu Kararları ve Yıllık Raporları	3	6,52
Ombudsmanlığın Kökeni ve Ombudsmanlık Kurumu	3	6,52
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	2	4,35
İç Denetim ve Dış Denetim	2	4,35
İyi Yönetim ve İnsan Hakları	2	4,35
Kamu Denetçiliği Kurumu ve Yapılan Başvurular	2	4,35
Mobbing	2	4,35
Ombudsmanlığın Tavsiye Kararları ve Uygulanabilirliği	2	4,35
Örgütsel Bağlılık	2	4,35
Sağlık Ombudsmanlığı	2	4,35
Yönetimde Liyakat ve Ehliyet İlkesi	2	4,35
Yönetimsel Denetim	2	4,35
Toplam	46	100,00

Tablo 7’de makalelerin konularına göre sınıflandırılmasına bakıldığında “Kamu Denetçiliği/Ombudsmanlık” konuları farklı açılardan çalışılmıştır. Örneğin “kampüs ombudsmanlığı” (3) ve “sağlık ombudsmanlığı” (2) gibi konular çalışılarak ombudsmanlık kurumu farklı açılardan incelenmiştir. Makalelerde çalışılan konuların temalarına sayısal olarak bakıldığında en fazla “İyi Yönetim” (6), “Yönetişim/ İyi Yönetişim” (6) ve “Kültürel İrkçılık/İslamofobi” (5) gibi konuların çalışıldığı dikkat çekmektedir. “İyi Yönetim” konusu hakkında yayımlanan makalelerin fazla olması, derginin 2018’de çıkardığı özel sayının temasını “Kamu Hizmetlerinde İyi Yönetim İlkeleri” olarak belirlemesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca genel anlamda bakıldığında Ombudsman Akademik Dergisi’nde sadece

³ shorturl.at/fBEN3

Kamu Denetçiliği Kurumu/Ombudsmanlık konularında değil farklı temalarda çok sayıda çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda sıklık olarak bir kez çalışılan temaların dağılımı Ek 3'te görülmektedir⁴.

SONUÇ

Türkiye'de 2012 yılında kurulmuş olan Kamu Denetçiliği Kurumu henüz genç bir kurum olarak nitelendirilebilir. Dünya'daki farklı ülkelerde bu kurumun kuruluş yıllarına bakıldığında Türkiye'nin bu kurumu oluşturma noktasında geç kaldığı söylenebilir. Bundan dolayı Kamu Denetçiliği Kurumu ile ilgili yapılacak akademik araştırmalar henüz yeni sayılabilecek olan bu kurumu daha ileriye taşıyacaktır. Bu anlamda Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından yayımlanmaya başlayan Ombudsman Akademik Dergisi atılan önemli bir adım olmuştur. Bu dergide yayımlanan makalelerin farklı ölçütler bakımından incelenmesi ise bundan sonraki senelerde Ombudsman Akademik Dergisi'nde yapılacak çalışmalar için araştırmacılara yol gösterici nitelikte olacaktır. Bu makalede de bu durum sağlanmaya çalışılmış olup bazı çıkarımlarda bulunulmuştur.

Dergide yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımına bakıldığında derginin son dört yılda yayımlanan yıllık makale sayısında ilk dört yılda yıllık yayımlanan makale sayısına göre niceliksel anlamda bir artış yaşandığı görülmüştür. Makale yazarlarının akademik unvanları incelendiğinde en fazla Dr./Dr. Öğretim Üyesi unvanına sahip araştırmacıların makale yayımladıkları tespit edilmiştir. En az makalesi yayımlanan araştırmacılar ise lisanüstü öğrenciler olmuştur. Lisanüstü öğrencilerin dergiye ilgi gösterip yayın yapmaları için teşvik edilmeleri sağlanabilir. Makale yazarlarının sayılarına göre dağılımında ise en fazla tek yazarlı makalelerin olduğu dikkat çekmektedir. Araştırmacıların üniversitelere göre dağılımında 53 farklı üniversiteden araştırmacının makalesinin yayımlandığı görülmektedir. Bu anlamda Ombudsman Akademik Dergisi'ne farklı üniversitelerden ilginin olduğu ancak bu sayının derginin yürüteceği yayın politikaları çerçevesinde artırılacağı söylenebilir. Bu amaçla Ombudsman Akademik Dergisi yönetimi; üniversite rektörlükleri, ilgili bölümler ya da ilgili enstitüler bazında bilgilendirici ve tanıtıcı çalışmalar yapabilir.

⁴ shorturl.at/jsQT7

Dergide yayımlanan makalelerde kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde toplam 119 makale içerisinde nitel ve nicel yöntemlerle yazılan yalnızca 18 makalenin olduğu görülmüştür. Makalelerin %84,87 gibi büyük çoğunluğu derleme makale şeklinde yazılmıştır. Karma araştırma yöntemleriyle yazılan bir makaleye ise rastlanmamıştır. Buradan hareketle Ombudsman Akademik Dergisinde bundan sonraki yıllarda makale yayımlamak isteyen araştırmacılara nitel, nicel ya da karma yöntem kullanarak araştırmalar yapmalarının, araştırmaların zenginliği bakımından katkı sağlayacağı önerilebilir. Makalelerde yalnızca bir kez kullanılan 349 farklı, birden fazla kullanılan ise 40 farklı anahtar kelimenin olduğu görülmüştür. Bu durum dergide yayımlanan makalelerin tek bir konuda değil çeşitli konularda olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde makalelerin temalarına göre sınıflandırılması yapıldığında yalnızca Ombudsmanlık konusunda değil çok farklı konularda makalelerin yayımlandığı görülmüştür. Bundan sonraki yıllarda araştırmacılar tarafından Kamu Denetçiliği Kurumunu farklı açılardan inceleyen ya da disiplinlerarası çalışmaların yapılması dergideki akademik çalışmaların zenginliğine katkı sunacaktır. Atıf alan makalelere bakıldığında toplamda 73 farklı makalenin atıf aldığı görülmüştür. En fazla atıf alan makaleler ise derginin ilk iki yılında yayımlanan makaleler olmuştur. Dergideki diğer makalelere göre eski olmasına rağmen az atıf alan makaleler ise genel olarak Ombudsmanlık konusu dışında yazılan makalelerdir.

Son olarak Ombudsman Akademik Dergisi'nde yayımlanacak makalelerin niteliksel ve niceliksel anlamda artış göstermesi hem akademik anlamda hem de kurum bazında önemli gelişmeler sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- AKMAN, Elvettin ve CHIFTCHI, Aizat (2018). “İnsan Haklarını Koruma Mekanizması Olarak Ombudsmanlık Kurumu: Rusya Federasyonu Örneği”, **Ombudsman Akademik**, Özel Sayı: 1, ss. 183-212.
- ERDENGİ, Tevfık Bora (2009). **Ombudsman: Dünya Uygulamaları ve Türkiye**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ERTEKİN, Yücel (2004). “Çağdaş Yönetim ve Denetim”. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 1, Sayı:1, ss. 55-67.
- ERYILMAZ, Bilal (2002). **Bürokrasi ve Siyaset Bürokratik Devletten Etkin Yönetime**, Alfa, İstanbul.
- GÖKÇE, Ali Fuat (2012). “Çağdaş Kamu Yönetimde Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) ve Türkiye İçin Askeri Ombudsmanlık Önerisi”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt:17, Sayı: 2, ss. 203-227.
- KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (2022), “Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yıllık Raporu”, <https://www.ombudsman.gov.tr/kdk-pdf/kdk-2021-yili-faliyet/kdk-2020-yili-faliyrt-raporu.pdf>, (Erişim Tarihi: 15.03.2022).
- KESTANE, Doğan (2006). “Çağdaş Bir Denetim Organizasyonu Olarak Ombudsmanlık (Kamu Denetçiliği)”, **Maliye Dergisi**, Sayı :151, ss. 128-142.
- KÖSEOĞLU, Özer (2010). “Avrupa Ombudsmanının Hukuki Statüsü, İşleyişi ve Kurumsal Etkinliği”, **Sayıştay Dergisi**, Sayı: 79, ss. 31-62.
- ODYAKMAZ, Zehra (2013). “Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumunun Tanıtılması ve 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değerlendirilmesi”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Sayı: 14, ss. 1-85.
- OMBUDSMAN AKADEMİK (2022). “Makale Gönderme ve Yayınlanma Süreci”, (Erişim Tarihi: 19.05.2022).
- PICKL, Victor J (1986). “Ombudsman ve Yönetimde Reform”, Çev. Turgay Ergun, **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 19, Sayı: 4, ss. 37-46.
- SAK, Ramazan., ŞAHİN SAK, İkbâl Tuba., ÖNEREN ŞENDİL, Çağla ve NAS, Eşref (2021). “Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi”, **Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi**, Cilt: 4, Sayı:1, ss. 227-250.

- SEZEN, Seriye (2001). "Ombudsman: Türkiye İçin Nasıl Bir Çözüm?", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 34, Sayı:4, ss. 71-96.
- ŞAHİN, Ramazan (2010). "Ombudsman Kurumu ve Türkiye'de Kurulmasının Türkiye'nin Demokratikleşmesi ve Avrupa Birliği Üyeliği Üzerine Etkileri", **Türk İdare Dergisi**, Sayı:468, ss. 131-158.
- ŞENGÜL, Ramazan (2007). "Türkiye'de Kamu Yönetiminin Etkin Denetlenmesinde Yeni Bir Kurum: Kamu Denetçiliği Kurumu", **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı:14, ss. 126-145.
- USTA, Hasibe (2014). "Türkiye'de Ombudsman (Kamu Denetçiliği) Kurumu", **Dene-tişim**, Sayı: 14, ss. 59-64.
- YILDIRIM, Ali ve Hasan Şimşek (1999). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Seçkin Yayınevi, 1. Baskı, Ankara.
- YILDIRIM, Ali ve Hasan Şimşek (2018). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı, Ankara.
- YILDIRIM, Arzu (2021). "Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumunun Covid-19 Sürecinden Öncesi ve Sonrasındaki Faaliyetlerinin Karşılaştırmalı Analizi", **Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt:2, Sayı: 2, ss. 161-177.

EKLER

Ek-1: shorturl.at/hzPT2

Ek-2: shorturl.at/fBEN3

Ek-3: shorturl.at/jsQT7